

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA PRESENTADA RELATIVA AL DRET A LA CULTURA (ATENCIÓ A LA CIUTADANIA)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 28 de març de 2022, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- Era membre d'una entitat que participava en les festes del barri de la Prosperitat.
- La Comissió de Festes els havia comunicat la necessitat que dues persones de l'entitat fessin una formació sobre el protocol contra agressions masclistes i LGBTI-fòbiques, com a requisit per poder utilitzar infraestructures municipals en el marc de les festes del barri.
- Considerava que era un abús de poder per part de la Comissió, que tenia capacitat per decidir qui faria ús de les infraestructures municipals, amb un criteri que considerava que estava fora de lloc.
- Havia comunicat la seva disconformitat a la Comissió, a través de correu electrònic, però no havia rebut cap resposta.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se **al Districte de Nou Barris** per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 10 de maig de 2022, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 13 d'octubre de 2022, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa el següent:

La Comissió de Festes de la Prosperitat aglutina tots els equipaments, entitats i altres col·lectius informals (penyes de bar), particulars i comerços de la zona. També la componen esplais, AFA i altres entitats educatives i socioeducatives.

El barri de la Prosperitat, i en particular la Comissió de Festes del barri, són pioners al districte pel que fa a la implementació del protocol contra les agressions sexistes en els esdeveniments del barri. Han creat un document específic per dotar les 98 activitats del programa de festes d'un protocol bàsic per activar, en cas que es doni alguna situació d'agressió. Cada organitzador d'activitat ha d'adaptar aquest protocol en funció de les característiques del seu acte. Per poder fer aquesta adequació, tots els organitzadors han de fer la formació.

La formació la imparteixen dues professionals vinculades al Casal de Joves de la Prosperitat i a un col·lectiu feminista, la Manada Perifèrica, vinculat també a aquest equipament, i que han rebut diverses formacions impulsades des del Districte.

El col·lectiu fa tres anys que forma de manera gratuïta les entitats de la Comissió de Festes i d'altres que ho han demanat.

A part, la Manada Perifèrica col·labora, des del 2019, amb el Districte per implantar punts liles en els esdeveniments més concorreguts i amb més impacte del calendari festiu dels barris del districte.

Han elaborat un document i un protocol contra les agressions sexistes en l'oci alternatiu de Nou Barris, que és fruit d'un treball formatiu i de reflexió. Aquest document és la base del protocol elaborat recentment per a la Festa Major de la Prosperitat.

En aquesta edició de la festa major, la Comissió ha volgut anar un pas més enllà en la implementació del protocol, i ha instat les entitats organitzadores a fer la formació i implantar el protocol en els seus actes. Ha decidit que les entitats que no es formin no participin en el programa de festa major, ni puguin disposar de les infraestructures de què disposa la Comissió.

El Districte dona suport a la iniciativa, que pretén garantir el dret de les persones a gaudir amb llibertat i seguretat dels esdeveniments festius i comunitaris, sense por de mostrar la diversitat sexual i de gènere.

La Guàrdia Urbana del Districte coneix l'existència i la implantació d'aquest protocol al barri de la Prosperitat, i s'està treballant conjuntament per respondre millor a possibles situacions d'agressió.

Del 27 de maig al 5 de juny, s'ha celebrat la festa major d'aquest barri, amb un programa que ha inclòs 37 actes durant 10 dies. En tots els actes s'ha comptat amb persones formades i capacitades per activar el protocol contra agressions sexistes, i el resultat és que no hi ha hagut cap denúncia per agressió en el marc de les festes.

En el cas concret del promotor de la queixa, forma part d'una penya del barri que organitza un parell d'actes, i que sí que han fet la formació i han disposat d'infraestructures. Per tant, la seva entitat no ha estat perjudicada.

L'interessat no actuava en nom propi, en l'organització d'activitats de la festa major, sinó que **forma part d'un col·lectiu que ha fet la formació** i ha gaudit, per part de la Comissió de Festes, d'allò que ha requerit per portar-la a terme.

Entenen que no s'ha perjudicat l'interessat, tot i que es pot haver sentit qüestionat perquè la mesura de la Comissió ha estat ben acollida i han fet la formació 101 persones en els dos dies que s'ha organitzat.

CONSIDERACIONS

Les violències masclistes i homòfobes són una greu vulneració dels drets humans, basada en la desigualtat, la discriminació, i la relació de poder dels homes sobre les dones, i d'una identitat sexual i de gènere per sobre d'altres. Per combatre aquestes violències, sens dubte és necessària la implicació de tots els agents de la ciutat, per arribar a tots el àmbits.

Convé assenyalar que, en el context d'oci, és un dels tipus de violència més normalitzat, i consisteix en comportaments d'assetjament o d'abús envers les dones i els col·lectius LGTBI. Aquests comportaments, moltes vegades queden desapercebuts o minimitzats.

Per això és important que, **des del moment en el qual es comencen a organitzar les festes majors, es tingui en compte que han de ser un espai segur, especialment per a les dones i per a les persones LGTBI**. En aquest punt, convé

recordar l'important paper que tenen les entitats i les associacions de barri, a través de les comissions de festes, en la celebració d'aquesta tipologia d'activitats festives, de les quals formen part activa. Per tant, la seva col·laboració és essencial per construir espais festius segurs, en els quals tothom pugui gaudir en llibertat.

A més, les persones que participen activament en les festes, com ara els membres d'entitats i associacions, són clau en la prevenció, detecció, i primera atenció davant una agressió masclista o homòfoba, i és bàsic que estiguin formats per saber com han d'intervenir davant d'aquestes situacions.

Convé recordar que la Llei 17/2020, de 22 de desembre, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, **exigeix als poders públics adoptar mesures per actuar amb l'agilitat i l'eficiència necessàries per assegurar que les autoritats, el personal, els agents, les entitats públiques i altres actors que actuen en nom d'aquests poders públics es comporten amb la diligència deguda per tal de prevenir els actes de violència masclista.**

En aquest sentit, en els darrers anys s'han elaborat protocols específics d'intervenció, com a eina per al disseny de festes des de la perspectiva de gènere. En aquests protocols, una de les claus d'èxit consisteix a assegurar un treball previ sobre aquests temes, mitjançant processos de formació, com és el cas objecte d'aquesta queixa.

En un d'aquests protocols es recull la **implementació de punts liles en entorns de festes majors a la ciutat**. Segons el consistori, durant l'any 2022 es van instal·lar 96 punts que van dur a terme 9.534 actuacions de sensibilització, informació i prevenció.

També, **l'Ajuntament de Barcelona recomana que les comissions de festes facin un curs de violències masclistes**, com a estratègia per a la sensibilització i la prevenció d'aquest tipus de situacions en el desenvolupament de les activitats que organitzen.

Ara bé, en aquest punt, aquesta institució creu que caldria donar un pas més enllà de la "recomanació" i tendir cap a "l'obligació", exigint aquests cursos a totes les entitats que organitzen i participen en les festes majors dels barris de la ciutat, tal com s'està fent al Districte de Nou Barris.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura considera que **la realització d'una formació en matèria de violències masclistes i de gènere en contextos festius és una bona pràctica** per assegurar unes festes majors segures i per sensibilitzar la ciutadania en relació amb aquesta matèria.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Districte de Nou Barris ha estat ajustada a dret, pel que fa a la imposició de fer una formació en violències masclistes i de gènere a les entitats i associacions que organitzen activitats a la Festa Major de la Prosperitat.**

Això no obstant, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar a l'Àrea de Drets Socials, Feminismes, Justícia Global i LGTBI** que s'estudiï la possibilitat d'establir un protocol obligatori dirigit a totes les comissions de festes de la ciutat, que inclogui una formació en violències masclistes i de gènere, a fi d'organitzar unes festes majors de barri segures i lliures de violències.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.

